

приятелското отношение, което съществувало между одризките царе и атиняните и за което ще се спомене по-долу. Не само Спарадокосъ е употребявал атическата монетна система, но и неговият синъ и наследникъ на Ситалка Севтесъ I. е ковалъ атически дидрахми съ тегло 8.50 гр.⁹⁾

II.

Голѣмъ разцвѣтъ на Одриската държава въ царуванъето на Ситалкесъ (около 431.—424. год. пр. Хр.)

Наслѣдникъ на Тереа билъ синъ му *Ситалкесъ*.¹⁾ Къмъ него е прибѣгналъ изгонениятъ скитски царъ, Скилесъ, да търси помощъ противъ неспособения си братъ Октамасадесъ, сестринъ синъ на Ситалка. Майката на Скилеса, синъ на Ариипитесъ скитски царъ била гъркиня отъ Черноморския градъ Истросъ и тя го научила на грѣцки езикъ и писменостъ. — Слѣдъ смъртта на баща си Скилесъ се възкачилъ на скитския прѣстолъ и се оженилъ за една отъ вдовицитѣ на покойния си баща, на име Опеа, родомъ скитянка. Поради грѣцкото си възпитание Скилесъ взелъ до крайностъ да прѣзира народнитѣ скитски обичаи, носия и религия и да прѣдпочита грѣцкитѣ, така щото скититѣ го намразили и свалили отъ прѣстола, на който качили брата му Октамасада, роденъ отъ дъщерята на Тереа, одризки царъ. Тогава Скилесъ побѣгналъ въ Тракия, кждѣто го прѣслѣдвалъ Октамасадесъ съ войска. Скитскитѣ и тракийскитѣ войски се срѣщнали на брѣговетѣ на Дунава. Прѣди да

⁹⁾ Монетната единица въ Гърция и въ съседнитѣ съ нея страни била за сребърни монети *драхмата* (*δραχμή*) и произведенитѣ отъ нея умножения: *дидрахма* (*διδραχμον*) или *сребренъ статеръ*, който струвалъ двѣ драхми, *тридрахма* (*τρίδραχμον*), която се срѣща доста рѣдко и най-сетитѣ *тетрадрахма* (*τετράδραχμον*), която струвала четире драхми. Драхмата се подраздѣляла на шестъ оболи — (*ὀβολοί*). Колкото и да се вижда проста тая система, изучаването на теглата на грѣцкитѣ монети е доста сложно и не дотамъ лесно, защото теглитѣ системи не били едни и сѣщи даже и въ най-близки и съседни държави. Така напр. египетскитѣ статери, който билъ общеприетъ въ цѣль Пелопонезъ, теглили 12.57 грама, когато еврейскитѣ или атическитѣ статеръ 8.74 грама: споредъ това атическата тетрадрахма теглила 17.48 грама. Това основно тегло постепенно различно било смалявано въ разни градове и държави; така напр. тракийскитѣ градъ Мароней и островтъ Тасосъ въ 2. вѣкъ пр. Хр. ковали тетрадрахми съ типъ на Диониза на лицето; при всичко че тѣзи монети принадлежатъ къмъ една и сѣща теглитна система, именно атическата или еврейската, маронейскитѣ тетрадрахми теглятъ само 14.75 грама — 16.6 гр., когато теглото на тетрадрахмитѣ отъ Тасосъ се възкачватъ отъ 16.62 грама — 16.86 грама.

Монетна единица за златнитѣ монети билъ златниятъ статеръ — *στάτηρ χρυσός*, равенъ по теглото си на двѣ сребърни драхми; най-обикновеното подраздѣление на статера била *ἔκτα* — шестина, която струвала $\frac{1}{6}$ отъ статери. Александъръ Велики ковалъ и златни двустатери. Най-голѣма досега извѣстна златна монета ковалъ Евкратидесъ, царъ въ Бактрияна (около 200. — 150. год. пр. Хр.), въ стойностъ отъ 20 златни статери; единствениятъ екземпляръ отъ тая най-голѣма златна монета се съхранява въ нумизматическия кабинетъ на Bibliothèque Nationale въ Парижъ. — Златниятъ статеръ, називаемъ просто и *χρυσός*, което отговаря на българското златница, често се назовавалъ споредъ името на царя или града, отъ който и гдѣто билъ кованъ: Александрови статери се казвали: *χρυσοὶ Ἀλεξάνδρειοι*, Филиповитѣ — *Φιλιππεοί*, Коринтскитѣ — *Κορινθιοί*, Кизикекитѣ — *Κυζικηνοί* и др. Персийскитѣ златенъ статеръ съ тегло 8.385 грама се казвалъ *δαρικήος*. Справ. Blanchet, Monnaies grecques p. 30.

¹⁾ Срѣщатъ се нѣколко форми отъ това име: *Σιτάλκας*, *Σιτάλκης*, *Σειτάλκης*. Herod. IV. 80. Thucyd. II. 29. Xenoph. Anab. VI. 1, 2. *Σιτάλκας* се казвалъ синътъ на славния Ситалкесъ; като трети *Σιτάλκης* се споменува синътъ на Керзоблентесъ, който билъ началникъ на конница въ врѣмето на Александра Велики; въ единъ латински надписъ се чете: *Sitalces divi Augusti eques Thracum*. Справ. Tomaschek, Die alten Thraker, II. 43, който сравнява *Σειτα* — съ санскритски корень *śita*, *śā* и толкува *seito*, *sito* — въ значение спокоенъ, миренъ.